

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Facultatea	FACULTATEA DE PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
Departamentul	DEPARTAMENTUL DE PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
Domeniul de studii	ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
Ciclul de studii	LICENȚĂ
Programul de studii	EDUCAȚIE TIMPURIE

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	PSIHOLOGIA EDUCAȚIEI				
Anul de studiu	I	Semestrul	II	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorica formativă a disciplinei DF - fundamentală, DS - de specializare, DC – complementară				DS
	Categorica de opționalitate a disciplinei: DOB – obligatorie, DOP – opțională, DFA - facultativă				DOB

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	

Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiu individual	55
II.b) Tutoriat (pentru ID)	
III. Examinări	3
IV. Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual (II.a+II.b+III)	58
Total ore pe semestru (I.b+II.a+II.b+III+IV)	100
Numărul de credite	4

4. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale/generale	CP 1. implementează programe de îngrijire pentru copii CP 2 Gestionează problemele copiilor CP 3. Oferă sprijin copiilor în dezvoltarea competențelor personale
Competențe transversale	CT 3. Arată empatie

5. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
- Argumentează relațiile dintre predare-învățare-evaluare și formulează unele soluții creative pentru optimizarea componentelor educaționale - Corelează cunoștințele de specialitate, psihopedagogice, în realizarea activităților instructiv-educative din învățământ și a altor activități educaționale - Identifică dificultățile în adaptare/învățare întâmpinate de copii/elevi/tineri și acordă asistență specializată necesară pentru depășirea lor și obținerea progresului în învățare.	- Identifică nivelul achizițiilor anterioare ale copiilor/elevilor/tinerilor, individuale și de grup, și valorifică datelor obținute în proiectarea procesului educațional. - Aplică curriculumul cu parcurgerea etapelor și metodologiilor specifice de realizare a activităților din procesul educațional - Evaluează pe baza reperelor sau standardelor de evaluare și a progresului individual.	- Abordează critic responsabilitățile profesiei didactice cu evidențierea complexității procesului de învățământ - Organizează activitățile educaționale cu respectarea principiilor și metodologiilor specifice didacticilor aplicate în învățământ (pentru orice tip/categorie de copii/elevi /tineri/grupuri) - Utilizează informațiile obținute din evaluări pentru optimizarea procesului educațional, analiza critică a activităților și luarea deciziilor ameliorative.

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Dobândirea și aplicarea științifică a instrumentelor necesare cunoașterii și modificării comportamentale a copiilor și adolescenților în perspectiva învățării și dezvoltării psihice
-----------------------------------	---

7. Conținutul predării și învățării

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Psihologia educației – obiect de studiu și importanță • Considerații introductive cu privire la psihologia educației ca ramură științifică • Relația dintre dezvoltare și învățare • Rolul psihologiei educației în formarea educatorului • Specificul abordării copilului în educația timpurie	2	expunerea, prelegerea, prelegerea cu oponent, prelegerea-dezbateri,	
2. Învățarea – concepte fundamentale și mecanisme psihologice • Definirea conceptului de învățare • Învățarea ca proces psihologic: caracteristici generale • Mecanismele psihologice ale învățării (asociere, condiționare, procesare cognitivă) • Principii generale ale învățării	2	prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	
3. Particularități ale învățării și condiții ale eficienței învățării în educația timpurie • Specificul învățării copilului mic: învățarea prin joc, explorare și experiență directă • Rolul emoțiilor, al securității afective și al relației cu adultul în eficiența învățării • Ritmuri individuale de învățare și diferențe interindividuale la vârste timpurii • Condiții psihologice ale eficienței învățării la copilul preșcolar • Implicații educaționale pentru organizarea și adaptarea activităților de învățare		prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	
4. Teorii clasice și contemporane ale învățării • Teorii asociaționiste și behavioriste • Teorii cognitiviste și constructiviste • Teorii sociale ale învățării • Implicații practice pentru educația timpurie	2	expunere, expunere-dialogată, conversația,	
5. Personalitatea și învățarea • Conceptul de personalitate din perspectiva teoriei trăsăturilor • Temperamentul – latura dinamico-energetică • Caracterul – latura relațional- valorică • Aptitudinile – latura instrumental-operațională • Conceptul de personalitate din perspectiva teoriei factorilor • Abordarea personalității din perspectiva teoriilor factoriale (H. Eysenck, 16 PF, Big Five) • Inteligența și modificabilitatea inteligenței– perspective clasice și actuale	4	expunerea, prelegerea, prelegerea cu oponent, prelegerea-dezbateri	
6. Motivația și rolul ei în învățare • Motivația ca proces și structură • Motivația intrinsecă și extrinsecă la copil • Strategii educaționale de stimulare a motivației pentru învățare. • Implicații pentru educația timpurie	2	prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	
7. Afectivitatea, voința și autoreglarea în învățare • Afectivitatea ca determinant energetic al activității • Diferențe în manifestarea afectivității – inteligența emoțională. • Voința ca modalitate superioară de autoreglaj și componentă a inteligenței emoționale • Autoeficacitatea, autonomia și autoreglarea copilului	2	problematizarea, demonstrația, descoperirea dirijată, studiul de caz	
8. Percepția și atenția în învățarea la vârste timpurii • Percepția și învățarea perceptivă – definire, caracteristici, moduri de dezvoltare a învățării perceptivă. • Relația percepție–atenție în procesul de învățare • Dezvoltarea percepției și a atenției în copilăria timpurie • Stimularea senzorială la vârste timpurii • Dificultăți de atenție și implicații educaționale • Strategii educaționale de susținere a atenției în activitățile de învățare	2	expunerea, prelegerea, prelegerea cu oponent, prelegerea-dezbateri	

9. Reprezentările și rolul lor în învățare în educația timpurie • Reprezentările mentale: definire, tipuri și funcții • Rolul reprezentărilor în învățarea copilului mic • Jocul simbolic, limbajul și formarea reprezentărilor • Antrenamentul mental și dezvoltarea gândirii la copilul preșcolar)	2	expunere, expunere-dialogată, conversația	
10. Copilul ca procesor de informație: memoria, gândirea și metacogniția • Modelul procesării informației în învățare • Memoria și sistemele mnezice implicate în învățarea timpurie • Gândirea și organizarea informațiilor la copil • Procese metacognitive emergente: monitorizare, control, autoreglare cognitivă	2	expunere, expunere-dialogată, conversația	
11. Imaginația și învățarea creativă • Rolul imaginației în învățare – definire, forme, procese, etape • Creativitatea: concept și factori de dezvoltare • Personalitatea creativă a copilului • Tehnici educaționale de stimulare a creativității	2	prelegerea intensificată, problematizarea, conversația, demonstrația	
12. Învățarea prin activități de grup și dinamica grupului de copii • Rolul limbajului în învățare • Dezvoltarea capacității de comunicare la vârste timpurii • Comunicarea la nivel de grup – grupul ca mediu de învățare • Strategii educaționale bazate pe cooperare	2	problematizarea, demonstrația, descoperirea dirijată, studiul de caz	
13. Succesul și eșecul în activitatea de învățare • Succesul și eșecul din perspectivă psihologică • Factori cognitivi, motivaționali și emoționali implicați • Impactul eșecului asupra copilului • Strategii educaționale de prevenire și intervenție	2	expunere, expunere-dialogată, conversația	
14. Acomodarea copilului în contexte educaționale noi • Acomodarea copilului la debutul școlarității • Tranziții educaționale timpurii și impactul lor • Rolul educatorului în facilitarea adaptării • Continuitate educațională și sprijin emoțional	2	problematizarea, demonstrația, descoperirea dirijată, studiul de caz	

Bibliografie minimală recomandată

- [1] Abric, J.-C. (2002). *Psihologia comunicării: Teorii și metode*. Iași, România: Polirom.
- [2] Ausubel, D. P., & Robinson, F. G. (1981). *Învățarea în școală: O introducere în psihologia pedagogică*. București, România: Editura Didactică și Pedagogică.
- [3] Bernat, S. (2003). *Tehnica învățării eficiente*. Cluj-Napoca, România: Presa Universitară Clujeană.
- [4] Clipa, O., & Schipor, D.-M. (2021). Supraîncărcarea copilului. In G. Pânișoară (Coord.), *Parenting de la A la Z* (pp. xx–xx). Iași, România: Polirom.
- [5] Cosmovici, A., & Iacob, L. (1998). *Psihologie școlară*. Iași, România: Polirom.
- [6] Crețu, D. (2003). *Dezvoltarea motivației învățării*. Sibiu, România: Psihomedica.
- [7] Durlak, J. A., et al. (2011). The impact of enhancing students' social and emotional learning. *Child Development*, 82(1), 405–432. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8624.2010.01564.x>
- [8] Golu, P. (2001). *Psihologia învățării și dezvoltării*. București, România: Humanitas.
- [9] Hattie, J. (2012). *Visible learning for teachers*. London, UK: Routledge.
- [10] Illeris, K. (2014). *Teorii contemporane ale învățării*. București, România: Trei.
- [11] Iucu, R. (2001). *Instruirea școlară: Perspective teoretice și aplicative*. Iași, România: Polirom.
- [12] Kirschner, P. A., Sweller, J., & Clark, R. E. (2006). Why minimal guidance during instruction does not work. *Educational Psychologist*, 41(2), 75–86. https://doi.org/10.1207/s15326985Sep4102_1
- [13] Lapsley, D. K. (2008). Moral stage theory. In M. Killen & J. Smetana (Eds.), *Handbook of moral development* (pp. 37–67). New York, NY: Psychology Press.
- [14] Linksman, R. (2000). *Învățarea rapidă*. București, România: Teora.
- [15] Neacșu, I. (2010). *Introducere în psihologia educației și a dezvoltării*. Iași, România: Polirom.
- [16] Neacșu, I. (2018). *Psihologia educației: Fundamente, procese, mecanisme, aplicații*. Iași, România: Polirom.
- [17] Negreț-Dobridor, I., & Pânișoară, I. O. (2005). *Știința învățării*. Iași, România: Polirom.
- [18] OECD. (2018). *Social and emotional skills for student success*. Paris, France: OECD Publishing.
- [19] Panadero, E. (2017). A review of self-regulated learning. *Educational Psychology Review*, 29, 1–28. <https://doi.org/10.1007/s10648-015-9355-2>
- [20] Pânișoară, G., Sălăvăstru, D., & Mitrofan, L. (Coords.). (2018). *Copilăria și adolescența: Provocări actuale în psihologia educației și dezvoltării*. Iași, România: Polirom.
- [21] Sălăvăstru, D. (2004). *Psihologia educației*. Iași, România: Polirom.
- [22] Sălăvăstru, D. (2009). *Psihologia învățării*. Iași, România: Polirom.
- [23] Schipor, M.-D. (2012). *Psihologia educației*. București, România: Editura Didactică și Pedagogică.
- [24] Seifert, K., & Sutton, R. (2009). *Educational psychology*. Zurich & New York: Global Text Project.

[25] Zimmerman, B. J. (2002). Becoming a self-regulated learner. *Theory Into Practice*, 41(2), 64–70.
https://doi.org/10.1207/s15430421tip4102_2

Aplicații (seminar / laborator / lucrări practice / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Introducere în psihologia educației - Intracunoaștere și intercunoaștere; premisele unui profesor - Profesorul competent - Competențe cheie - Specificul și importanța Psihologiei educației Ghid de bune practici	2	conversația, exercițiul, brainstorming-ul, jocul de rol	
2. Teoriile învățării - Învățarea (definiții, forme, condiții) - Condiționarea clasică - Învățarea prin încercare și eroare (Conexionismul) - Condiționarea instrumentală - Modelul interactionist - Dificultăți de învățare - Ghid de bune practici	2	descoperirea dirijată, dezbateră, argumentarea, exercițiul, demonstrația	
3. Sistemul psihic al elevului privit din perspectiva dezvoltării și învățării - Premise teoretice: Ereditate, Mediu. Educație. Educabilitate - Dezvoltarea psihosocială, morală și cognitive. - Ghid de bune practici	2	studiul de caz, tehnica mozaicului, problematizarea	
4. Personalitatea și învățarea. Metode de cunoaștere a psihicului elevului - Temperamentul, caracterul, aptitudinile - Fișa psihopedagogică - Ghid de bune practici	2	descoperirea dirijată, exercițiul, problematizarea, analiza SWOT	
5. Procesele reglatorii și cognitive în activitatea de învățare - Rolul motivației în învățare - Afectivitatea și învățarea - Inteligența emoțională - Memoria. Gândirea. Imaginația - Stiluri de învățare	2	dezbateră, exercițiul, problematizarea, tehnica mozaicului	
6. Noile perspective ale psihologiei educației - Rolul implicării părinților în viața academică a copiilor - Dezvoltarea identității educaționale - Dezvoltarea autoeficacității și autoreglării în învățare	2	dezbateră, problematizarea, diagrama Venn, tehnica mozaicului	
7. Evaluare și autoevaluare - Test de evaluare a cunoștințelor - Chestionar de evaluare a seminarului	2	testul docimologic chestionarul de opinie	
Bibliografie minimală recomandată			
[1] Bogdan, I., D.M. (în curs de publicare). <i>Ghid Practic de Psihologia Educației: Aplicații pentru Seminar</i> . [2] Illeris, K., (2014). <i>Teorii contemporane ale învățării</i> , Ed. TREI, București. [3] Neacșu, I., (2010). <i>Introducere în psihologia educației și a dezvoltării</i> , Editura Polirom, Iași. [4] Pinișoară, G., Sălăvăstru, D., & Mitrofan, L. (Coords.). (2018). <i>Copilăria și adolescența: Provocări actuale în psihologia educației și dezvoltării</i> . Iași, România: Polirom. [5] Schipor, D.M. (2012). <i>Psihologia educației</i> . Editura Didactică și Pedagogică			

8. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Înțelegerea procesului didactic ca modalitate de dezvoltare integrală a copilului de vârstă preșcolară/școlară mică; Cunoașterea specificului proceselor psihice care intervin în mecanismele învățării școlare pentru optimizarea performanțelor școlare și a prevenirii eșecului școlar Elaborarea unui demers logic de cunoaștere a elevului; Însușirea instrumentelor științifice necesare descrierii personalității elevilor;	Test docimologic (itemi de tip alegere simplă și multiplă)	50%

	Evaluarea în plan concret a relației deschise dintre rezultatele cercetării în domeniul psihologiei educației și eficiența învățării.		
Seminar	Participarea la activitățile din cadrul seminarului Realizarea unui portofoliu ce cuprinde temele parcurse la seminar Însușirea unor cunoștințe și aptitudini privind specificul Psihologiei educației și aplicarea acestora în contexte concrete de învățare	Observația participării active Portofoliul Test docimologic	50%
Laborator/ Lucrări practice			
Proiect			

Fișa disciplinei include, dacă este cazul, elemente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

Data completării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de curs	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de aplicație
	Conf. univ. dr. Maria-Doina SCHIPOR	Asistent univ. dr. Ionela BOGDAN

Data avizării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura responsabilului de program
	Prof. univ. dr. Otilia CLIPA

Data avizării în departament	Grad didactic, nume, prenume, semnătura directorului de departament
	Conf. univ. dr. Maria-Doina SCHIPOR

Data aprobării în consiliul facultății	Grad didactic, nume, prenume, semnătura decanului
	Conf. univ. dr. Aurora Adina COLOMEISCHI